

שני הילדים שבית-המישפט ציווה לשלחם אל אביהם המתגורר בברלין אימו:

"אם שלחו אותנו - נתאבד!"

עלי שירוק אותי מהחלון החוצה. סיפר דובי בן הרב. (דירתם של בני-הזוג נמצאה בקומה העשירית).
בדו"ח שהגיש המומחה לפסיכולוגיה אריה לץ נאמר, לגבי ריגשותיהם של שני הילדים: "שוחחתי עימם. בסיפורי הילדים אודות חייהם בברלין, במחיצת שני הילדים הורים יש עירוב של שימחה ועצב. האב הראה התעניינות בהם בכך שלקח אותם לטיול או ביקור בקירקס."

אבל ההתייחסות הדומיננטית יותר היא לחמונה של אבא החוזר הביתה מעבודתו במצברוח מרוגז. הם צריכים להיזהר בהתנהגותם, והוא מרביץ. לעיתים הם מתחבאים מתחת למיטה, כדי לברוח מהי עונש הגופני ולפעמים הוא שיחק איתם והם טיפסו עליו. התנהגותו של אבא היתה בלתי יציבה ובלתי-ניתנת-לניחוש. הבלתי נודע מפחד ויוצר מתח, כי אין להם כל הבנה ושליטה על כך."

הילדים סיפרו, למשל, שהאב הירבה לתאר את האם כעריבה. לגבי ילדים קטנים כאלה, היה בכך משום השוואת אמם עם אייב המסכן את חייהם ואת חיי המשפחה.

יונדף האב ביקר אצל בניו בישראל פעמים אחדות. על ביקורים אלה סיפר בדו"ח שהוגש ליועץ-המישפטי למישרד-הסעד, מס' 431/18913: "מבית-הספר נמסר לי, שבחודש פברואר ביקר האב בישראל. יום אחד צילצלו אנשים שונים לבית-הספר, פנו אל המנהלת ואל אחותי וביקשו לשלוח את הילדים לבידוקות. הילדים ענינו עורר אי-אמון. או הופיע האב בבית-הספר. הוא נפגש עם הילדים. המורה והמנהלת מציינים שהאם מחנכת את הילדים לכבד את אביהם."

ד"ר י. קריגל, פסיכיאטר, מהמכון לפסיכולוגיה רפואית בתל-אביב, המנהל הרפואי של בית-החולים הפסיכיאטרי כפר-גנים בפתח-תיקוה, ציין בחוות-דעתו: "בדקתי את שני הילדים, מנחם ודובי, במכון שני הילדים הביעו התנגדות תקיפה לעזוב את הארץ, ועצם העלאת הגרעין שא מעורר בהם פחד וחרדה. הילדים זוכים רים היטב את המתוחות ששררה בבית אביהם ואת ההכנות שקיבלו ממנו. נמסר לי, על-ידי הילדים והאם, שמאו ביקורו של האב בתחילת שנת 1974 נותק לגמרי הקשר בין האב לבניו. אין הוא מתעניין בשלוםם, ולא בהתפתחותם. התנהגות האב, שלא התעניין בגורל הילדים במשך שנים, ובנוסף הפרטים שהילדים זכרו היטב על התנהגותו בעבר, מעוררת חשש רציני שמצבו הנפשי של האב אינו מאוזן."

השבע, כאשר עלתה שוב פרשתם של דובי ומנחם לכותרות העיתונים, קפצו כמה חברי-כנסת על העגלה והבטיחו לעורר רע סערה בכנסת, כדי למנוע הסגרתם של שני הילדים לזרועות האב בברלין. היו קולות ששאלו, כיצד מרשה הממ"ד שלה שיימסרו שני ילדים קטנים לגר-מניה, אחרי שבמדינה זו נהרגו רבבות תינוקות וילדים בזמן הנאצים. אך דובי ומנחם אינם נמסרים לידי הנאצים אלא לידי אביהם היהודי, הרקע המישפטי לפרשה ברור.

הרדיפה אחרי דובי ומנחם נמשכת. הר הפוגה — זמנית בלבד. דובי ומנחם אינם רוצים לנסוע לברלין. הם מאיימים שי-יתאבדו, אם לא יותר להם להישאר עם אמא, בישראל.

דובי ומנחם יונדף
לא רוצים לגרמניה!

יוגר מברלין הצליח, בעזרת הבלשים, לגלות את מקום מגוריהם של שרינה והבנים. בפברואר 1974 השיג יוסף יונדף צו-על-תנאי נגד אשתו ונגד את אחר שלה, יוסף בן-ארצי, המורה להם להסיר ביר מדוע לא ימסרו את שני הילדים לידי אביהם.

בית-המישפט הישראלי העליון קבע ש-לא יסייע בידי הורים או אחרים, החפצים לעשות את מדינת ישראל מיקלט להח"קת ילדים, תוך המריית פיו של בית-המישפט, שפסק בעניין. בית-המישפט, בהרכב השופטים ממלא-מקום הנשיא השופט יואל זוסמן, צבי ברנזון ומשה עציוני קבע, כי מן הראוי להביא בחשבון שהילדים נולדו בגרמניה שעה שביהם של ההורים היה שם, והוא עדיין שם, ואם יתן בית-המישפט זה את הגושפנקה שלו למצב שנוצר על-ידי האשה, פירושו של דבר שהילדים יאבדו את הקשר עם אביהם, דבר שבוודאי אינו מקדם את טובתם.

השופטים עשו את הצו-על-תנאי מוח"לט, כסוף לתנאי: ביצוע הצו נידחה למשך שלושה חודשים, כדי לאפשר לילדים לסיים את לימודיהם בבית-הספר באותה שנה.

"לא רוצים לגרמניה!"

"אני נתאבד! אני לא רוצה ש-נחזור לברלין. אני פוחד. אלה היו דבריו של מנחם יונדף בן הרב, אחרי שנודע לו כי מתקרב הרגע שבו יבואו לקחת אותו ואת אחיו אל המטוס. בגלל הפרשה-הגיליים הקטן מאד ש-ביניהם, שני האחים נראים כתאומים ש-גדלו יחד, משלימים זה את זה בשיחה, חושבים יחד ומדברים יחד.

"אני פוחד. אני לא רוצה. אני זוכר שאבא זרק מאפרה על אמא, שם, בבית שלנו בברלין. אני התחלתי לבכות, וביי-קשתי ממנו שיפסיק. הוא התעצבן, ואיים

תביעת-גירושין נגד בעלה, וקיבלה צו מבית-המישפט המחוזי בברלין לפיו הורשה לה, עד לתום ההליכים המישפטיים, להתגורר בנפרד מבעלה, ויחד עם זאת נמסרה לה זכות הטיפול בשני הילדים. הבנים נולדו, שניהם, בשנת 1967: מנחם בחודש ינואר, ודובי בחודש דצמבר. אחרי שבית-המישפט התיר לה לטפל בילדים, לקחה אותם שרינה מבלי לקבל את הסכמת הבעל, ונסעה לח"קאביב. כאן התגוררה עם האחים שלה ועם אחותה, בבית יפה במושב גנות. אך כעבור זמן קצר התפייסו בני-הזוג יונדף והאשה חזרה עם ילדיה לברלין. היא ביטלה את תביעת-הגירושין שלה, ושה נעשתה הטעות. בדרך זו היא קשרה את ידי עצמה. מפני שוויתרה על האישור שהיה בידה, לדאוג בילעדית לגורלם של שני הבנים.

ושבו לדיברי שרינה, הבטיח לה בעלה שיחסל את עסקיו בגרמניה ויעלה לישראל.

ישראל איננה מיקלט

בחודש ינואר 1973 החליטה שרינה סופית להיפרד מבעלה. היא הגישה שוב תביעת-גירושין לבית-המישפט המחוזי בברלין. יוסף יונדף עירער על כך בבית-המישפט-לעירעורים בברלין, וביקש למסור את זכות הדאגה לילדים לידי, הוא קיבל את הצו. רק מאחר ש-שרינה יצאה עם הבנים מגרמניה, בית-המישפט קבע אז, שבכך היא יצרה עובי-דוח מוגמרות, והפסיקה את הקשר בין האב לילדים.

כך עשתה האם ב-1973 באורח לא-חוקי, מה שעשתה בשנת 1969 באורח חוקי.

יוסף יונדף פנה למישרד-החקירות, וביי-קש לאתר את עיקבות אישתו וילדיו. מבי-חינת החוק הגרמני, חטפה האם את שני הבנים כאשר עזבה את ברלין ונסעה לישראל. כימעט שנה חלפה עד שהמילי-

שני הילדים ניצבו, חבוקים וצמור דים בכוח, בשולי הכביש. הבכור מהם, מנחם בן הרב, הוהיר: "אם ינסו לקחת אותנו מאמא שלנו, לגרמניה, נתאבד!" דובי בן הרב, חיוק את דיברי אחיו: "אני נתאבד אם יקחו אותי מפה!" אמם של שני הילדים לא נכחה במקום. שרינה יונדף מאושפוט בבית-החולים מאן אותו לילה, בו התקשר פקיד ההוצאה-לפועל, ובישר לה כי הוא עומד לבוא לקחת את שני הבנים, כדי להטיסם לגר-מניה. לדיברי האשה והאחים שלה, נאמר להם שבידי הפקיד צו-מעצר נגד הילדים. האם התמוטטה, קיבלה שטף-דם אושפזה. פקיד ההוצאה-לפועל ושתי שוטרות יצאו לצוד את דובי ומנחם, ולנצל את העובדה שהאם אינה מסוגלת להילחם, כדי לשים את ידם על שני האחים. אך תוך שעות ספורות התארגנו תושבי המושב גנות, שלידי תל-אביב, ויצאו לקרב — כדי למנוע תפיסתם של הילדים.

למחרת היום, בתחילת השבוע, פנה אשר בן-ארצי, דודם של האחים דובי ומנחם, באמצעות עורכת-הדין גלי כהן-צידון, לבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, וביקש להוציא צו לעיכוב יציאתם מהארץ. העילה לבקשתו של הדוד היתה, שקיים חוב בסך 55 אלף ל"י, הנובע מהוצאות-אחזקתם של הילדים במשך שלוש שנים, מאז נפרדו מאמא, יוסף יונדף.

התרגיל עלה יפה. השופט אליהו וינר גרד הוציא את הצו. הסגרתם של דובי ומנחם נדחה לכמה ימים, אך הדראמה נמשכה, וגורלם של שני הילדים מסעיר את המדינה כולה.

תביעות גירושין

תחילת הפרשה בשנת 1963. שרינה פנה בני-ארצי, אשה צעירה ובעלת הור פעה נעימה, רכה ושקטה, הכירה בתל-אביב את התייר המיליונר הגרמני-יהודי יוסף יונדף (יוס-טוב). הגבר חצי-עצמו לפניה כאיש-עסקים מברלין, העוסק בענף הסטנטיל. הוא הבטיח לשרינה שיחסל את עסקיו ויעלה לארץ. בשנת 1965 נישאה שרינה לתייר הגרמני, והזוג נסע לברלין. ארבע שנים מאוחר יותר הת-עוררו היחסים בין יוסף לבין אשתו הצעירה, רה, והיא הגישה נגדו תביעה לגירושין, בבית-המישפט המחוזי בברלין.

בדו"ח שנשלח ב-4.6.74 ליועץ-המישפטי של מישרד-הסעד בירושלים, מתור-ארות הסיבות שדחפו את האשה לבקש את הגט מבעלה, המיליונר יונדף, בדו"ח נכתב:

"נתברר לה (לאשה) שבעלה קשור ב-ניהול של מועדוני-לילה. היא נפגעה מאד כאשר הוא דרש ממנה לעזור לו בעבודה זו, ערבי-ערב, משעת-הצרות עד אור הבוקר. חדשים אחדים לאחר הנישואין, בהיותה כבר בהריון, השתמשה בכרטיסי-סטה ש-היה בידה וחזרה לארץ. היא חלתה, ה-הריון נפסק, וכעבור זמן קצר ניאאתה לחזור אל בעלה, אשר הבטיח לה לשפר את תנאי החיים. בעלה נהג בקמצנות יתירה, דרש ממנה דו"ח על כל פרוטה. הוא המשיך בחייו החופשיים שהיה רגיל בהם לפני נישואיו, ואשר כללו קשרים שונים עם נשים אחרות."

בחודש אוגוסט 1969 הגישה שרינה

אמא שרינה יונדף
מעשה בלתי-חוקי

אבא יוסף יונדף
אופי בלתי-מאוזן